

Een staaroperatie

www.nwz.nl

Inhoud

Wat is een staaroperatie	3
Vooronderzoek	5
Vorbereiding opname en operatie	5
Uw voorbereiding	7
Uw oog druppelen	9
Waar wordt u opgenomen?	14
De staaroperatie	15
Na de operatie: oogkapje en oog druppelen	17
Adviezen voor thuis	18
Complicaties	19
Controle	20
Nazorg: met welke afdeling neemt u contact op?	20
Uw vragen	22
Notities	22

U heeft zojuist een bezoek gebracht aan de polikliniek oogheelkunde van Noordwest Ziekenhuisgroep met klachten over een verminderd gezichtsvermogen. Er is staar bij u geconstateerd. De oogarts heeft u daarom een operatie geadviseerd. In deze folder vindt u uitleg over de voorbereiding op de operatie, de operatie zelf, adviezen en instructies voor na de operatie. Het is daarom belangrijk dat u deze brochure goed bewaart.

De behandeling kan op 2 locaties plaatsvinden:

- Locatie Alkmaar
Dagbehandeling chirurgie, huisnummer 028/030
Wilhelminalaan 12, 1815 JD Alkmaar
Telefoon: 072 - 548 4200
- Locatie Den Helder
Dagbehandelcentrum, huisnummer F2
Huisduinerweg 3, 1782 GZ Den Helder
Telefoon: 0223 - 69 6476

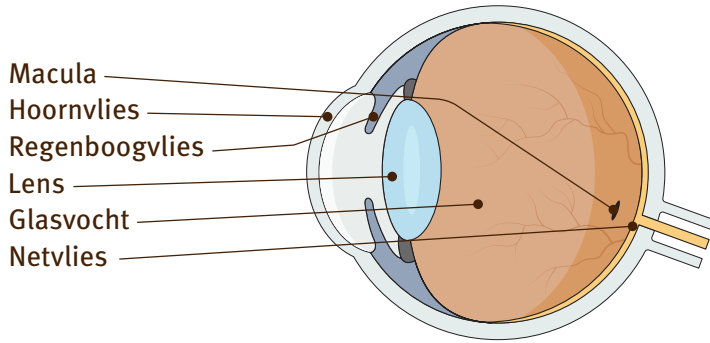
U hoort van de polikliniekassistente of oogheelkundig verpleegkundige op welke locatie uw behandeling plaatsvindt.

■ Wat is een staaroperatie

Wat is staar?

Staar is een vertroebeling van de lens in het oog, waardoor de gezichtsscherpte slechter wordt. De medische term voor staar is cataract. Staar is een veelvoorkomende aandoening die in het algemeen goed en veilig met een operatie te

behandelen is. De oogarts verwijdert uw eigen ooglenzen en brengt een kunstlensje in.

Dwarsdoorsnede van het oog

Keuze kunstlens

Er zijn verschillende typen kunstlenzen:

1. **monofocale lens:** dit is een standaard lens en wordt het meest toegepast. Dit type lens is afgesteld op één afstand. Deze lens wordt vergoed door de zorgverzekering
2. **multifocale lens:** dit is een speciale lens met meerdere sterktes. Dit type lens zorgt ervoor dat het lezen zonder bril verbetert en u minder afhankelijk bent van een bril
3. **torische lens:** dit is een speciale lens met een cilinder. Dit type lens vermindert de afhankelijkheid van een 'verte-bril'. Een leesbril blijft noodzakelijk

Uw oogarts kan u adviseren over het meest geschikte type lens en over eventueel bijkomende kosten bij speciale lenzen. Als u kiest voor een speciale lens (multifocaal of torisch), dan wordt u altijd op locatie Alkmaar geopereerd.

De behandeling vindt plaats met een plaatselijke verdoving (en heel soms onder narcose). Uw arts bespreekt dit met u.

Zorgverleners

Bij de behandeling van uw staaroperatie werkt de oogarts nauw samen met andere zorgverleners:

- de optometrist of technisch oogheelkundig assistent (TOA): doen de voorbereidende onderzoeken en controleren uw oog na de operatie
- de oogheelkundig verpleegkundige: geeft vooraf voorlichting en assisteert bij de operatie

■ Vooronderzoek

U krijgt voor de operatie een oculometrie-onderzoek. Met dit onderzoek wordt de sterkte van de kunstlens gemeten. Als u kiest voor een speciale lens, dan krijgt u een extra onderzoek. Met behulp van een corneatopograaf wordt exact de bolling van uw oog in kaart gebracht. Voor beide onderzoeken worden uw beide ogen gemeten. We gebruiken deze meting in de toekomst namelijk ook als uw andere oog geopereerd wordt.

Het onderzoek vindt plaats op de polikliniek oogheelkunde. Beide metingen zijn niet pijnlijk. Het kan zijn dat u voor deze onderzoeken een tweede keer naar de polikliniek moet komen.

Tijdelijk uw contactlenzen uit

Heeft u harde contactlenzen, dan mag u deze 4 weken voor het onderzoek niet dragen. Heeft u zachte contactlenzen, dan moet u minimaal 2 weken voor het onderzoek de contactlenzen uit doen. Voor de betrouwbaarheid van de metingen is het belangrijk dat u dit doet.

■ Voorbereiding opname en operatie

De wachttijd voor een staaroperatie is wisselend. Informatie over de gemiddelde wachttijden vindt u op de website van Noordwest Ziekenhuisgroep www.nwz.nl/wachttijden. Op locatie Alkmaar kan het gebeuren dat we de datum voor uw operatie op het laatste moment moeten verzetten als gevolg van een spoedoperatie. Wij vragen hiervoor uw begrip. Wij doen er alles aan om zo snel mogelijk een nieuwe afspraak voor u te plannen.

Opname: uw afspraken

Binnenkort wordt u opgenomen in ons ziekenhuis. Voor de voorbereiding op uw operatie krijgt u een telefonisch gesprek met de oogheeskundig verpleegkundige of het opnameplein.

Operatiedatum

Als de operatiedatum bekend is, krijgt u bericht van de afdeling opnameplanning. U krijgt dan informatie over waar en wanneer wij u verwachten voor de opname en operatie. Alleen als dit voor u nodig is, ontvangt u thuis een brief met instructies over het niet eten en drinken (nuchter zijn).

Folder en filmpje

Krijgt u een afspraak met onze zorgverleners van het opnameplein? Dan vindt u meer informatie in de folder 'Goed voorbereid op uw operatie'. Deze folder staat voor u klaar in Mijn Noordwest of krijgt u mee tijdens uw afspraak op het opnameplein.

U kunt op onze website www.nwz.nl/operatie ook een video over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

Neem uw medicijnen mee

Het is belangrijk dat in het ziekenhuis bekend is welke medicijnen u gebruikt. Neem ook uw medicijnen mee:

- alle medicijnen die u op dit moment **mét** en/of **zónder** recept gebruikt (vitamines of homeopathische medicijnen bijvoorbeeld): neem ook alle **verpakkingen** mee
- een overzicht van alle medicijnen die u op dit moment gebruikt: u kunt een actueel overzicht bij uw eigen apotheek opvragen

■ Uw voorbereiding

Eten en drinken voor de operatie

Wordt u alleen plaatselijk verdoofd met een prik of met verdovingsdruppels, dan mag u voor de operatie gewoon eten en drinken zoals u gewend bent. In Alkmaar kunt u ook onder narcose worden geopereerd. Als u narcose krijgt, moet u nuchter zijn. Meer informatie hierover vindt u in de brochure 'Goed voorbereid op uw operatie'.

Begeleider

U mag na de operatie niet alleen naar huis en niet zelf autorijden. Neemt u daarom iemand mee die u na de operatie naar huis kan begeleiden.

Medicijnen

Slikt u dagelijks medicijnen? Dan kunt u hier gewoon mee doorgaan, tenzij u iets anders heeft afgesproken met uw oogheelkundig verpleegkundige, oogarts of anesthesist. Wilt u uw dagelijkse medicijnen meenemen op de dag van opname? Heeft u diabetes mellitus (suikerziekte)? Vergeet dan niet uw insuline mee te nemen.

Kleding

U heeft geen nachtkleding nodig. Wel is het prettig om gemakkelijk zittende kleding en schoenen te dragen. U krijgt voor de operatie:

- locatie Alkmaar: een schort dat u over uw eigen kleding draagt en een mutsje op
- locatie Den Helder: een mutsje op, sloffen over de schoenen en een deken over uw lichaam

Gebit, gehoorapparaat, sieraden en make-up

Als u een gebitsprothese draagt, mag u deze inhouden. Heeft u een gehoorapparaat? Doet u dit dan aan de ‘operatiekant’ uit. Verder mag u geen sieraden dragen. Tot slot is het belangrijk dat u geen make-up en nagellak draagt en geen (gezichts)crème en/of bodylotion gebruikt.

Ringen

Ringen moeten af of beter nog: laat ze thuis.

Doe voor de operatie alle sieraden af, of nog beter, laat ze thuis!

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

U neemt het volgende mee naar het ziekenhuis:

- geldig identiteitsbewijs
- zorgverzekeringpas
- alle medicijnen (met verpakking) die u thuis gebruikt

Niet meenemen

Noordwest Ziekenhuisgroep raadt u af kostbaarheden, sieraden, tablets of grote hoeveelheden geld mee te nemen naar het ziekenhuis. Er bestaat altijd kans op zoekraken en/of diefstal. Als u toch besluit dergelijke goederen en/of geld bij u te houden, doet u dat voor eigen rekening en risico. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor beschadiging, verlies of diefstal.

Logeren in de buurt

Wilt u uw dierbaren graag dicht bij u in de buurt hebben? Bent u met spoed of voor lange tijd opgenomen? Heeft uw bezoek vervoersproblemen?

Dan heeft uw naaste(n) de mogelijkheid in de buurt te overnachten:

- op locatie Alkmaar is de mogelijkheid voor verblijf in het Familiehuis. Een comfortabele logeermogelijkheid op 5 minuten loopafstand van het ziekenhuis, tegen geringe kosten. Meer informatie leest u in de folder 'Familiehuis Noordwest' of kijk op www.nwz.nl
- op locatie Den Helder kunt u kijken op internet voor aanbod van hotels en pensions

■ Uw oog druppelen

U moet 1 dag **voor** de operatie starten met het druppelen van uw te opereren oog. Ook druppelt u op de dag **van** de operatie

uw te opereren oog. Lees de instructies voor het druppelen goed door (zie instructie in kader op pagina 12). Ook **na** de operatie druppelt u uw geopereerde oog.

Het recept voor de oogdruppels wordt door uw oogarts geregeld. Gebruikt u andere medicatie voor uw ogen (bijvoorbeeld druppels om de oogdruk te verlagen)? Dan is het belangrijk dat u deze medicatie blijft gebruiken, tenzij de oogarts u anders heeft geadviseerd.

Recept oogdruppels

Na het onderzoek ontvangt u van uw oogarts een recept. Dit recept is voor oogdruppels die u voor en na de staaroperatie moet gebruiken. Soms komt het voor dat de oogarts ook tabletten voorschrijft.

U kunt de medicatie een aantal weken tot dagen voor de operatie ophalen bij een apotheek naar eigen keuze of bij de afhaalbalie van de poliklinische apotheek van het ziekenhuis:

- locatie Alkmaar: begane grond, huisnummer 020 (na uw bezoek aan het opnameplein)
- locatie Den Helder: centrale hal (na het gesprek met de oogheelkundig verpleegkundige)

Hulp bij het oog druppelen

Op de foto's kunt u goed zien hoe u uw oog moet druppelen.

*Druppeltechniek 1
zelf druppelen*

*Druppeltechniek 1
zijaanzicht*

Druppeltechniek 2

Instructie oog druppelen vóór de operatie

U start 1 dag vóór de operatie met het druppelen van het te opereren oog. Hiervoor gebruikt u onderstaand schema:

	Dexamethason	Broomfenac (Yellox)
8:00 uur	1 druppel	
8:05 uur		1 druppel
13:00 uur	1 druppel	
17:00 uur	1 druppel	
22:00 uur	1 druppel	
22:05 uur		1 druppel

Op de dag van de ingreep moet u vóór vertrek van huis naar het ziekenhuis 1 druppel Dexamethason in uw te opereren oog druppelen.

	Dexamethason
voor vertrek naar het ziekenhuis	1 druppel

Instructie oog druppelen na de operatie

U druppelt uw geopereerde oog 4 weken met oogdruppels volgens onderstaand schema. Houdt u 5 minuten tussen de verschillende druppels.

Week 1	Dexamethason	Broomfenac (Yellox)
8:00 uur	1 druppel	
8:05 uur		1 druppel
13:00 uur	1 druppel	
17:00 uur	1 druppel	
22:00 uur	1 druppel	
22:05 uur		1 druppel

Week 2	Dexamethason	Broomfenac (Yellox)
8:00 uur	1 druppel	
8:05 uur		1 druppel
13:00 uur	1 druppel	
22:00 uur	1 druppel	
22:05 uur		1 druppel

Week 3	Dexamethason	Broomfenac (Yellox)
8:00 uur	1 druppel	
8:05 uur		1 druppel
22:00 uur	1 druppel	
22:05 uur		1 druppel

Week 4	Dexamethason	Broomfenac (Yellox)
8:00 uur	1 druppel	
8:05 uur		1 druppel
22:00 uur		1 druppel

Voor een duidelijke instructie kunt u kijken naar het filmpje 'gebruiksaanwijzing oogdruppels en oogzalf toedienen' op www.apotheek.nl/instructies

Goede hygiëne

Goede hygiëne bij het druppelen van uw oog is zeer belangrijk:

- was uw handen goed met water en zeep
- haal daarna de dop van het flesje en leg deze op de zijkant. Dit is nodig om verontreiniging te voorkomen
- zorg ervoor dat de opening van het flesje nooit uw oog, wimpers of wenkbrauw raakt. De oogdruppels kunnen daardoor verontreinigd raken.

Oogdruppelhulpstuk

Omdat u voor én na de operatie uw ogen moet druppelen, is het fijn als u dat zelf kunt doen.

Lukt het u niet uw ogen te druppelen, dan kan een oogdruppelhulpstuk uitkomst bieden. De keuze van het hulpstuk is afhankelijk van wat uw apotheek levert. Laat u zich over het gebruik van het hulpstuk adviseren door uw apotheek. Houdt u er rekening mee dat de prijs per hulpmiddel verschilt.

Heeft u hulp nodig bij het druppelen van uw ogen?
Dan kunt u contact opnemen met de Thuiszorg.

■ Waar wordt u opgenomen?

Voor een staaroperatie wordt u in principe opgenomen op de dagbehandeling chirurgie. Afhankelijk van op welke locatie u wordt geopereerd, meldt u zich op:

- locatie Alkmaar: dagbehandeling chirurgie, huisnummer 028
- locatie Den Helder: dagbehandelcentrum, afdeling F2

Altijd eerst aanmelden

Iedereen die een afspraak heeft op locatie Alkmaar of Den Helder moet zich eerst aanmelden. U kunt dit op 2 manieren doen:

- u meldt zich thuis online aan via uw patiëntenportaal Mijn Noordwest. U kunt dit doen na ontvangst van een e-mail
- u meldt zich aan met uw identiteitsbewijs bij de aanmeldzuil. U vindt deze aanmeldzuil bij de ingangen. Vervolgens ziet u op het scherm wat u moet doen

Dagticket

Als uw gegevens kloppen, dan krijgt u een (digitale) dagticket. Op uw (digitale) dagticket staat de locatie van de afdeling waar uw operatie plaatsvindt. Bij aankomst op deze afdeling meldt u zich met deze (digitale) ticket aan bij de aanmeldzuil.

De arts of zorgverlener weet nu dat u op de afdeling bent. Op het scherm staat in welke wachtruimte u kunt plaatsnemen.

Meer informatie vindt u in de brochure 'Chirurgische dagopname, hoe bereidt u zich voor'.

■ De staaroperatie

Verdoving

Het is belangrijk dat uw pupil voor de operatie goed is verwijd. U krijgt daarom een tabletje met pupilverwijdende medicatie onder uw ooglid. Uw oog wordt daarna verdoofd. Dat kan op 2 manieren:

- druppelverdoving
- een prik onder uw oog: dit is meestal even gevoelig

Beide manieren zijn succesvol en veilig. We hebben er bovendien erg veel ervaring mee. In alle gevallen houden we uw bloeddruk, hartslag en ademhaling goed in de gaten. Als de operatie onder narcose plaatsvindt (locatie Alkmaar), kunt u voor meer informatie de brochure 'Goed voorbereid op uw operatie' lezen.

Tijdens de operatie

U ligt tijdens de operatie ongeveer 30 minuten op een stoel. Uw gezicht wordt afgedekt met een doek, waaronder extra frisse lucht stroomt. Tijdens de operatie wordt het oog opengehouden met een oogglidspreider. De oogartsen van Noordwest Ziekenhuisgroep passen de modernste operatietechnieken toe, namelijk phaco-emulsificatie met een opvouwbare kunstlens. Het kan zijn dat de oogarts tijdens de operatie een reden heeft om de techniek wat aan te passen. De oogarts vertelt u dan waarom dat nodig is en wat er gebeurt.

Tijdens de operatie

Na de operatie

Om uw oog te beschermen, krijgt u een oogkapje. Als u een verdovingsprik of druppelverdoving heeft gehad mag u - met hulp van uw begeleider - meteen weer lopen.

De opname, inclusief operatie, duurt gemiddeld 2 uur.

Niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer

Als het goed met u gaat, mag u dezelfde dag weer naar huis. U kunt door het kapje op het geopereerde oog diepte en afstanden tijdelijk niet inschatten. Daarom mag u niet zelf autorijden. We adviseren u een begeleider mee te nemen, die u naar huis rijdt of die u begeleidt als u met het openbaar vervoer of taxi naar huis gaat.

■ Na de operatie: oogkapje en oog druppelen

Eenmaal thuis houdt u het oogkapje op tot de volgende ochtend.

Oogkapje

De volgende ochtend na de operatie verwijdert u zelf het oogkapje en het verband. Bewaar het oogkapje goed, want u draagt de eerste 3 weken tijdens het slapen het oogkapje op uw geopereerde oog. Overdag mag het oogkapje af. Het oogkapje is gemaakt van kunststof. U kunt het dus gewoon schoonmaken met water en zeep.

Uw oog druppelen tot 4 weken na de operatie

Nadat u het oogkapje heeft verwijderd, start u op de dag na de operatie met het druppelen van uw oog (zie instructie in kader op pagina 12/13). Dit doet u 4 weken. De oogdruppels zijn belangrijk om eventuele infecties en ontstekingen te voorkomen. De oogarts heeft u Dexamethason 0,1% en Broomfenac (Yellox 0,09%) voorgeschreven.

■ Adviezen voor thuis

Het kan zijn dat er na de operatie bijwerkingen optreden, bijvoorbeeld dat:

- u in het begin nog wat wazig ziet: dit is normaal
- u niet goed kunt kijken door uw bril. Uw opticien kan er zo nodig tijdelijk een nulglas inzetten
- het oog ‘zanderig’ aanvoelt

Het oog doet echter nauwelijks pijn. Bij pijn mag u 1 of 2 tabletten paracetamol van 500mg per keer gebruiken tot maximaal 8 tabletten per dag.

Adviezen

Na de operatie kunt u over het algemeen alles doen wat u gewend bent, zoals lezen en normale huishoudelijke activiteiten. Wel zijn er een aantal zaken waar u op moet letten:

De eerste 3 weken:

- u mag niet tillen of bukken
- u draagt ‘s nachts het oogkapje
- u mag geen make-up gebruiken
- u mag niet in uw oog wrijven
- u mag niet sporten / zwemmen / duiken
- voorkom dat er stof in uw oog komt, bijvoorbeeld door klussen of tuinieren
- voorkom dat er irriterende middelen, zoals chloor en haarlak in uw oog komen
- voorkom dat u zeep en/of water in uw ogen krijgt (u mag wel uw haren wassen)

■ Complicaties

De risico's van een staaroperatie zijn heel klein. Meer dan 95% van de ingrepen verloopt zonder problemen. Toch kan het zijn dat er tijdens of na een staaroperatie complicaties optreden:

- een bloeding bij de plaatselijke verdoving achter of in het oog, of tijdens en na de operatie in het oog
- een infectie en ontsteking
- hoge oogdruk
- wazig hoornvlies / wondje op het hoornvlies
- verschoven lens
- vochtophoping in de gele vlek van het netvlies
- netvliesloslating
- gescheurd lenz zakje: in dit geval wordt een ander soort lens geplaatst waardoor de operatie wat langer duurt: dit hoeft het resultaat niet te beïnvloeden
- zwelling, roodheid en jeuk als gevolg van een allergische reactie op de oogdruppels
- nastaar: dit kan maanden tot jaren na de operatie optreden en vermindert uw gezichtsvermogen (een pijnloze laser-behandeling geeft in het algemeen snel verbetering)

Veel complicaties zijn op te lossen met oogdruppels. In enkele gevallen is er een her-operatie nodig of ontstaat blijvend slechter zicht.

■ Controle

U komt ongeveer 3 tot 4 weken na de operatie voor controle. Deze afspraak is gemaakt bij de planning van uw operatie. Het is meestal niet nodig om uw oog direct na de operatie te controleren. Tijdens de controle onderzoekt de technisch oogheelkundig assistent of optometrist uw oog. U krijgt dan een voorlopig briladvies.

Na ongeveer 6 weken gaat u met dit voorlopige advies naar de opticien, die u een nieuw brillenglas aanmeet.

Bril

Het kan zijn dat u na de staaroperatie nodig heeft:

- een leesbril
- een bril voor scherp zien in de verte
- een bril voor zowel dichtbij als veraf

Doordat een kunstlens zich niet kan aanpassen aan de kijkafstand, kan het zijn dat een van bovenstaande brillen wordt geadviseerd. Afhankelijk van uw leeftijd kan een eigen ooglens dat wel. Het is helaas mogelijk dat u na een technisch geslaagde staaroperatie toch geen perfect gezichtsvermogen krijgt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij maculadegeneratie (slijtage van het netvlies). Uw oogarts kan u hier meer uitleg over geven.

■ Nazorg: met welke afdeling neemt u contact op?

Afhankelijk van waar u onder behandeling bent, belt u locatie Alkmaar of Den Helder. U neemt contact op met de polikliniek oogheelkunde. Dit kan van maandag tot en met vrijdag van 8:30 uur tot 16:30 uur.

- locatie Alkmaar: telefoon 072 - 548 3200
- locatie Den Helder: telefoon 0223 - 69 6250

Bij klachten die niet kunnen wachten tot bovengenoemde kantoortijden neemt u contact op met:

- klachten binnen 24 uur na de operatie: spoedeisende hulp van locatie Alkmaar: 072 - 548 2488.
- klachten na 24 uur na de operatie: huisartsenpost

Wanneer neemt u contact op met de arts?

Het is normaal dat u oogleden een korte tijd na de staaroperatie jeuken en plakkerig aanvoelen, u last hebt van traanvorming, u enig ongemak ervaart en dat uw zicht nog niet optimaal is.

Neem contact op met uw arts, als u na de staaroperatie één van de onderstaande klachten heeft:

- misselijkheid
- overmatige pijn
- (plotselinge) achteruitgang van het zien
- toenemende roodheid van het oog
- het zien van zwarte vlekken en/of lichtflitsen

De eerste 24 uur na uw operatie neemt u contact op met het ziekenhuis. Onder het kopje 'Uw vragen' vindt u de contactgegevens. Na die 24 uur kunt u ook tijdens de kantoortijden bij Noordwest Ziekenhuisgroep terecht. Daarbuiten belt u de huisartsenpost.

■ Uw vragen

Afhankelijk van waar u wordt behandeld, neemt u voor vragen over uw ingreep contact op met de polikliniek oogheelkunde van Noordwest Ziekenhuisgroep. De polikliniek is bereikbaar op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur op:

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 3200
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6250

■ Notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie polikliniek oogheelkunde
afdeling communicatie

Vormgeving vormgeving Noordwest Ziekenhuisgroep

Druk HuigHaverlag, Wormerveer

Artikel nr 09549/2023.12

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl.